

УВОД

Всички студенти в Университет за национално и световно стопанство завършват ОКС „бакалавър“ чрез полагане на държавен изпит, а катедрите определят формата и начина на провеждането му във водените от тях специалности. Държавният изпит на специалност „Икономика на транспорта и енергетиката“ от 2024 година се провежда в електронна форма и представлява тест от 60 затворени въпроса. Всеки въпрос има пет опции за отговор, като само една от тях е вярна. Електронният държавен изпит се провежда чрез компютърната система в Тестовия център на УНСС. Преди започването на електронния изпит, служителите в центъра провеждат инструктаж на студентите как да работят. По време на изпита всеки студент работи самостоятелно на индивидуален компютър и използва само браузър. Електронната система преди провеждането на държавния изпит генерира индивидуален вариант на теста за всеки отделен студент. Различните варианти на електронния тест съдържат равномерно разпределени въпроси от изучаваните през периода на обучение специални учебни дисциплини.

Настоящия сборник е предназначен да послужи като пособие за подготовка на дипломантите и да подпомогне завършващите студенти от специалност „Икономика на транспорта и енергетиката“ за успешно полагане на държавен изпит. Учебното пособие съдържа дванадесет примерни варианта на тест за държавен изпит, които са идентични с възможните изпитни варианти на електронния тест за завършване на специалност „Икономика на транспорта и енергетиката“. Верните отговори са представени в табличен вид след всеки от примерните варианти на теста.

ПРИМЕРЕН ВАРИАНТ НА ТЕСТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ – № 1

1. За да изчислим настоящата стойност на един инвестиционен проект трябва да са ни известни сумите на бъдещите парични потоци, периодът за който се появяват тези потоци и ....

- А) дисконтовият фактор;
- Б) дисконтовата ставка;
- В) дисконтовата норма;
- Г) няма верен отговор;
- Д) всички отговори са верни.

2. Каква е същността и ролята на маркетинга?

- А) той включва реклама и промоция;
- Б) той се фокусира върху разработването на продукти;
- В) той включва разбиране на нуждите и желанията на клиентите;
- Г) всички отговори са верни;
- Д) няма верен отговор.

3. Безопасността на движението може да се характеризира с коефициент на безопасност, който представлява отношение между:

- А) скоростта на два съседни участъка и проектираната скорост на пътя;
- Б) скоростта в стеснения участък на трасето и скоростта с която автомобилът подхожда към стеснения участък;
- В) скоростта на автомобила и ограничението на пътя;
- Г) и трите отговора са верни;
- Д) няма верен отговор.

4. Кои величини могат да се използват като критерий за оптималност при задача от типа „Транспортна задача на линейното програмиране“?

- А) времето за доставка на товарите, транспортната работа в тонкилометри, най-краткото разстояние между източниците и потребителите на товара;
- Б) времето за доставка на товарите, транспортните разходи за доставка на товарите, най-краткото разстояние между източниците и потребителите на товара;
- В) времето за доставка на товарите, транспортната работа в тонкилометри, транспортните разходи за доставка на товарите;
- Г) времето за доставка на товарите, транспортната работа в тонкилометри, печалбата (загубата), свързана с производството и доставката на товара;
- Д) няма верен отговор.

5. Какви са характеристиките на транспортния маркетинг?

- А) той се фокусира върху популяризирането на транспортните услуги;
- Б) той включва стратегии за ценообразуване на транспортните услуги;
- В) той включва създаването на стойност за клиентите на транспортните услуги;
- Г) няма верен отговор;
- Д) всички отговори са верни.

6. Пасивните системи за безопасност на автомобилното движение включват:

- А) електронен контрол за стабилност;
- Б) антиблокираща система;
- В) въздушни възглавници;
- Г) всички отговори са верни;
- Д) няма верен отговор.

7. Посочете за кой елемент от комуникационния микс на фирмата, използван при маркетинговото планиране, се отнася следното определение – „обхваща различни краткосрочни действия, насочени към стимулиране търсенето на съответните транспортни услуги от клиентите“!

- А) реклама;
- Б) връзки с обществеността;
- В) лични продажби;
- Г) насърчаване на продажбите;
- Д) няма верен отговор.

8. Основните етапи на избора на транспортно решение включват:

- А) анализ на транспортния пазар;
- Б) избор на вид транспорт и реализация на избора чрез собствено или наето превозно средство;
- В) планиране на обема на превозите;
- Г) сключване на договор за превоз;
- Д) няма верен отговор.

9. Финансовата стабилност в автомобилния транспорт се доказва с наличието на капитал в размер на:

- А) 50 000 лв. уставен капитал;
- Б) 5000 лв.
- В) 9000 € за първо транспортно средство и 5000 € за всяко следващо;
- Г) минимум 160 000 лв. собствен капитал;

Д) няма верен отговор.

10. Методите за икономическа оценка на инвестиционните проекти се делят на:

- А) традиционни и динамични;
- Б) статични и динамични;
- В) съвременни и статични;
- Г) няма верен отговор;
- Д) всички отговори са верни.

11. Към качествените показатели, характеризиращи степента на използване на превозните средства в промишления транспорт, се отнасят следните:

- А) средна производителност на превозно средство;
- Б) обем на извършената работа в локомотивчасове, автомобилчасове и др.;
- В) работен парк от превозни средства;
- Г) товаропоток;
- Д) няма верен отговор.

12. Железопътният транспорт притежава следните технико-икономически особености при осъществяването на превозната си дейност:

- А) разходите за начално-крайни операции на един превозен тон товар са сравнително високи в сравнение с тези при осъществяването на товарни превози по автомобилния транспорт;
- Б) налице е по-голям разход на жив труд за производство на единица транспортна продукция в сравнение с автомобилния и въздушния транспорт, което е свързано с намаляване производителността на труда;
- В) необходими са сравнително малки по размер инвестиции за осъществяването на превозите;
- Г) осигурява по-бърза доставка на товарите в сравнение с автомобилния и въздушния транспорт;
- Д) няма верен отговор.

13. В кой от посочените случаи жп превозвачът не се освобождава от отговорност за причинени вреди при извършване на пътнически превози:

- А) при непредвидени или непреодолими събития, възникнали след сключването на договора за превоз;
- Б) при грешка или умишлено поведение на пътника;
- В) при грешки, вследствие на действията на персонала на превозвача;